

se vse to naj vrši, pripuščamo modri opaznosti posameznih podružnic. Vsaka naj modro ozir jemlje na okoliščine kraja in ljudi. Zlasti se naj gleda na katoliške duhovnike in menihe, da jih kolikor mogoče pridobimo in nalovimo, ter kot najjake pse na škofe in papeža nahujskamo.

4) Ukažemo, da se po vseh mestih, trgih in vaseh nabirajo podpisi zoper papeža nezmotljivca. Podpisi se morajo deželnemu vladarju predložiti, da nas nevarnega papeža obrani.

Sploh se pa „velika deželna loža“ radostno nada, da bodo vse podružnice, vsi mojstri, vsi bratji, pomočniki in učenci frajmavrarski svoje dolžnosti zvesto in natančno spolnovali, da vzajemno papeža in jegovo nezmotljivost iz jasnih vedrin „omike in svobode“ trešimo in pahemo v prepad mračnjaštva in črnoveštaištva, iz katerega se je nesrečno izvalila.

V imenu „velike deželne lože“ pri „treh solncih“
Elihu*),
veliki mojster predstolnik.

Nekoliko poskusov Narodove „omike“ in „svobode“.

Praška „Politik“ je opominjala slovenske narodnjake na spravo. „Narod“ pa je zavrnil „Politik“ s tem, da list ne ume slovenskih razmer. V dokaz temu opisuje nas kot nestrpne ljudi, ki „nastavljamo vero kot pištolo na prsi.“ — Kdo neki tako turško z Mladoslavenci dela? Mi ne tirjamo ne več, ne manj, kakor da zastopnik kat ljudstva ne glasuje za postave, ki so kat cerkvi in verskemu prepričanju ljudstva nasprotne. Kaj in kako da poslanec sam veruje, tega ne preiskujemo, za to bode on sam Bogu odgovor dajal. Mi sodimo poslanca po tem, kako da se javno, pri glasovanju o tacih stvareh obnaša.

V istem članku piše „Nar.“ nadalje: „Naj narodnost, slovenstvo in Slovenijo vrag vzame, če ni vse to rimsko in papeško“ — „govori Ulaga in Jeran pri nas.“ Ker je muhasti „Narod“ te besede z znamenjem „—“ navedel, si utegne marsikteri bralec „Nar.“ misliti, da sva s čast gosp. Jeranom res kdaj tako pisala. Nevredno je take bedarije zavračati, milujemo le bralce „Nar.“, katerim se podajajo taki otrobi! Vprašati pa moramo „Narodovega“ chef-redaktorja ali pa nja pomagača, kje da sta se novičarske šege učila, imena vrednikov v polemiko vpletati, in še v tako švedrsko polemiko?! Kdor svojega nasprotnika več ne spoštuje, ni tudi sam spoštovanja vreden in s pikanjem osob le kaže, da nja stvar na prav slabih nogah stoji. Nam gre edino le za stvar, česar vas tudi dnešnji uvodni članek uči. Hic Rhodus, hic salta!

*) Frajmavrariji imajo med seboj izmišljena imena, zlasti judovska, da lahkje pred svetom zakrijejo svoje črne namene.

V listu 165. podžiga „slovenske študente“, da naj „Narodovo“ politiko proti „starokopitnikom“ povsod branijo, razširjajo. Pred vsem: „Slovanje smo, to je prvo in najvišje!“ Mi bi nasvetovali bolj poljuden poduk. Dijaci naj uče starše, brate, sestre, žlaho, sosede, da se ima odlej vsak Slovenec tako-le prekrižati: V imenu Čeha, (Poljak ni za nič) Hrvata in Slovenca! Amen. „Slovanje smo, to je prvo in najvišje!“ — Dalje: dijaci naj spodbijajo pretvezo, s katero bodo „starokopitniki“ pri volitvah proti našim lastnim ljudem agitirali, češ, „da je vera v nevarnosti, katere se tako nihče ne dotika. Take govornice so sleparjenje itd.“ Kdor tedaj ljudstvu oči odpira ter mu kaže žalostni sad liberalizma, je slepar; kdor pa ljudem hvali brezversko šolo, civilni zakon, sedanja žalostni stan poglavarja sv. cerkve itd., ta dela pošteno, to so „dobre slovenske novine“, katere naj dijaci, Narodovi „mladi prijatelji“, širijo, „slabe in nazadnjaške“ pa, kakor je n. p. „Danica“, naj povsod zatirajo! „Nar.“ tedaj hujška zoper katoliške časnike, braneče sveto stvar, ob enem pa trdi, da ni vera v nevarnosti, da se je nihče ne dotika! Jurček sosedu Matijašu mejo okoli travnika razdira, les krade in žgē, da vsako živinče na travnik zamore. Ko se pa poškodovani Matijaš pritožuje in Jurčka zavrača, se ta izgovarja rekoč: Sej se nisem jaz tvojega travnika lotil. Kaj ne, da je Jurček grd zvičajnik?

In slednjič, da še eno povemo. „Nar.“, ki se nikol vere in verskih reči ne dotakne, poroča, da preč škof Mermillođ protestuje pri dotični Švajcarski vladi proti svojemu izgnanju; „Nar.“ pa psovajē prognanega škofa, da je „in partibus“, t. j. brez škofije, pristavlja: „Ti ljudje ne dajo nikjer miru!“

Če torej škof, kateremu so papež zarad njegovih izvrstnih lastnosti genevsko škofijo izročili, zoper to protestuje, da ga je dotična vlada silovito izgnala, se to pravi nepokoj delati! In tako govori list, ki ima na svojem praporji zapisano: „Za omiko in svobodo!“ Obrnimo stvar. Če bi n. pr. Kranjska deželna vlada g. dra. Vošnjaka zarad presilne politične sape iz dežele izgnala, on bi pa, čuteč se žaljenega, proti temu protestiral, bi moral „Nar.“ tudi Vošnjaku nasproti reči: „Ti ljudje ne dajo nikjer miru!“

Oj zlata „svoboda“, blažena „omika“, katero „Nar.“ po Slovenskem širi!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Govori se, da se bo pri vladi nekaj spremenilo. Pa kaj: ali sistema, ali osebe ministrov in katere? tega ne ve nihče povedati. Pravo je menda zadel dunajski dopisnik

v „Politiki,“ ki pravi: Politična kriza, ki je zdaj na površji, bo morala še dve stopnji storiti, preden kaj pravega pride. Za zdaj se utegne ministrom nalog dati, da svoj program (v konservativnem smislu) prenaré. V to — pravi dopisnik — utegnejo vsi sedanji ministri brez obotavljanja privoliti, ker je težko spustiti, kar človek enkrat ima, in človek je tudi minister. — Druga stopnja pa bo, da se osebe sedanjega ministerstva nekoliko spremené. To bo še le most do celó novega ministerstva in druge sisteme. —

Od vzgor se hoče zavor podložiti liberalnim kolesom vladne mašine; od vzdol pa kričé toliko let pestovani in razvajeni liberalci: Naprej po liberalni stezi! To je sedanje politično stanje, kar se vidi iz vsega vladnega postopanja. Minister Stremayr je, kakor smo zadnjič omenili, zahtevanje svétlih profesorjev na vseučilišču v Inšpruku, da bi namreč Jezuitom, profesorjem bogoslovja, letos tudi aktivno volilno pravico vzel, kakor lani pasivno, odbil. Ker so pa liberalni prijatelji g. ministra strašno zaradi tega vdelovali, češ, da je Stremayr zdaj celó prijatelj Jezuitov postal, kar je pri liberalcih osmi naglavni greh, so dobile vladne novine miglje, oteji ministra tega strašanskega suma. „Le v teoriji“ — pišejo vladni sluge — je minister Jezuitom pravice povrnil, praktične vrednosti pa to nema, ker se po novi vseučilišni postavi iz vseh oddelkov vkupaj vseučilišni rektor voli, toraj ostanejo gotovo vsakokrat profesorji bogoslovja v manjšini! Tako se z eno roko daje, z drugo pa jemlje nazaj.

Še bolj je potolažilo Stremayr-ove prestrašene prijatelje to, kar se iz Trsta in Celovca poroča. V Trstu so hoteli v liberalnih učiteljskih društvih protestirati proti minist. ukazu, ki zapoveduje učiteljem nadzorovati mladež pri cerkvenih opravilih. O. k. šolski nadzornik je pa liberalne učitelje potolažil, češ, da se ta ukaz v mestnih narodn. šolah ne bo zvrševal, da torej protesta ni treba. Celovško škofijstvo se je pa pritožilo pri ministru, da se otroci mestjanske in narodne šole procesije na Telovo niso udeležili; pritožba se je vrgla pod klop! — Tako smo tedaj navzdol liberal, navzgor nekoliko konservativ.

Vnenje države. Na Francoskem je večina narodne skupščine sprejela vladni predlog, da se stalnemu komisijonu za čas, ko bo skupščina prestala zborovati (27. jul. do 3. nov.), pravica podeli, da sme sprožiti kazensko preiskavo proti vsem, ki bi narodno skupščino žalili. Nad tem sklepom se rudečkarji kar jeze pené, ker jim brani hujskati zoper konservativno večino nar. skupščine. — Sprejela se je tudi postava, ki določuje, kako da imajo vojaci svoje krščanske dolžnosti spolnovati. „Nar.“ se k temu smeje, češ „da bodo vojaci mogli zdaj redno k sv. meši in spovedi hoditi!“

Na Spanjskem se bliža odločilna ura. Komunardi (internacionalci) ali kakor se sami

imenujejo: „brezsrájčkarji“ — razsajajo po več mestih, požigajé hiše in moré ljudi, vlada pa, ki se zdaj skoro vsak teden preminja, nema dovoljnih moči, puntarje strahovati, ker je njena vojaščina sama vsa vrtoglava. Če Bog da, bo pa trpljenja nesrečne dežele skoro konec, ker armada Don Karla, postavnega vladarja, srečno napreduje ter dobiva trdnjavo za trdnjavo

Razne stvari.

(*Hudo vreme 15. t. m.*) je na več krajih veliko škode napravilo. V Ljutomerskem okraji in v Haloških goricah je bila toča. V Strmecih je udarilo v vincarijo, ki je zgorela; pri sv. Križu je udarilo v kovačnico ter ubilo kovača, več drugih oseb pa, ki so v kovačnici vedrile, je omamilo. V Halozah je trešilo na šest krajih, in pogorelo je med drugim vinograjsko poslopje Ptujskega poštarja v št. Vidu. („Volksbl.“)

(*Ne verujte sleparjem!*) Kakor se nam piše iz Vozenic, trosijo tatinski špekulanti laž med ljudstvom, da so denarji, v Mariborski hranilnici vloženi, vsi zgubljeni! Mežnar pri neki podružnici je vsled tega vložene prihranjene denarje vzdignil in jih v cerkveni škrinji shranil. Po nekem babljetu se to razglasi in denarji so proč! — Z dobro vestjo rečemo, da so denarji v Marib. hranilnici celó varno vloženi, ker so porok s svojim imetkom mestni ustanovniki hranilnice.

(*Kaj bi naj učitelj vse storil!*) Od Svetinjah pri Ormužu se nam poroča, da sta šla 2 šolska dečka na njivo detelje kosit. Jože zažene prvokrat kôso, ko ravno France pred njo stopi. Kôsa mu predere levo nogo, in ker Jože pomagati ni vedel, okrvavi France in umrje. Pri komisijonu se je pa godrnjalo, češ, da bi moral učitelj za take slučaje otroke podučevati! Koliko je pa drugih nesrečnih slučajev, za katere še komisijon sam ne ve! — Sicer je pa v Svetinjah šolsko poslopje komaj za 50 otrok, za šolo godnih je pa v fari nad 250! Od teh hodi redno komaj 20 v šolo, vseh bi tudi le samo 1 učitelj podučevati ne mogel. Vsega tega pa nemčurski šolski ogleda ne vidi!

(*Kat. pol. društvo pri sv. Jurju na Šarnici*) ima 3. avgusta, 9. nedeljo po Binkoštih ob pol četrti uri po poldne občni zbor. Razprava bo važna, torej vabi k obilni udeležbi

Odbor.

(*Nezaupnica dru. Vošnjaku*) „Sl. Nar.“ (štef. 156.) zbada „Gospodarja“, češ, da je „še tega lista (v očeh „Narodovcev“ je namreč „Gospod.“ zdaj najnesramniši list) sram dokument (nezaupnico) na dan prinesli.“ — Da tega v poslednji 29. številki storili nismo, je bil eden uzrok ta, da nam je „dokument“ še le v sredo v roke prišel, ko ga nismo več mogli v list spraviti.